

može: so zdaj siti? In dečki iz kupa mu kličejo: »Ne bodo te — saj gremo že naprej!«

Res se oglase rogovi, in Matjažek steče k dečkom. Uboga mu glava! To trobi, žvižga, vpije, biči sikajo — vozlati biči, ki imajo v vsakem koncu železen kamen! — človek bi zatulil — poskočil. Svitki in kape, sablje in sulice — vse mrgoli pred očmi. Sem in tja švigajo konji, stiskajo se dečki v čredo, tam naprej pa vežejo ženske in moške na debelo vrv v dolgo vrsto kakor konje.

Nihče se ne upira, ne prosi. Vedo dečki, da zmore Turek več kakor ata in mama, in vedo veliki ljudje, da zmore Turek več ko gospod proš in stric Andrej, ki briše svetnike, in več kakor gospod v gradu, ki mu pravijo »gosposka« in ki mu morajo ata nositi tiste preklicane davke...

»Hodi, pasje seme!« zarobanti Ibrahim. Bič napodi dečke — Matjažka je izpodneslo. Pa takoj se vidi spet na visokem in pred seboj polno upognjenih glav in bežečih nog. Dobri Turek je pobral Matjažka. Ah dečki! Kako morajo teči revčki pred konji in biči! Pa pade kateri — in drugi gredo čezenj. Zavrti se v glavi Matjažku — pade spet globoko — pa pride mama, preljuba...

(Dalje prihodnjic.)

Maksimov:

Materina prošnja.

Prižgala lučke je nocoj
v božični noči in prosila:
»Oj pridi, pridi, otrok moj,
iz teme k lučki vsaj nocoj!
Odpri srce kot tisti čas,
ko meni gledal si v obraz,
in skupno sva molila . . .
Ugledal, zlati otrok moj,
boš zopet srečo mladih let
in našel dušni pokoj svoj,
ki ti oropal ga je svet —
Tema je vladala do zdaj
v tej koči revni vsak večer,
le danes davne sreče slaj
odpira mi tolažbe vir,
da svetlo lučko spet uzreš,
ki si izgrešil jo v temi
in mamici nov up užgeš,
ki temne dni ji razsvetli . . .«

A v daljnem mestu mlad rudar
boječe stopa pred oltar;
zamišljen v čas detinskih let,
od blaženosti ves prevzet.